

EEN SCHOOLPROJECT IN PAPUA NEW GUINEA

Banlo Bulletin 29 - juli 2026

Lik lik tok bilong Paul

(Pidgin voor "Praatje van Paul")

Lieve vrienden en supporters van St. Paul's School in Banlo,

Het is lang, té lang geleden dat ik via het Banlo-bulletin iets van me heb laten horen. Sommigen van jullie hebben zich wellicht al afgevraagd of ik nog wel les geef. Welnu, ik geef nog steeds enthousiast en met veel plezier les, maar het vraagt dit jaar meer tijd en energie dan in voorgaande jaren. En wel zoveel meer tijd en energie dat ik naast het lesgeven en de nodige voorbereiding nauwelijks nog aan iets anders -bijv. aan een nieuw Banlo-bulletin- toekom. Nee, het heeft niets met mijn ouder worden, met het vorderen der jaren te maken, maar alles met de gigantische niveauverschillen tussen de leerlingen dit jaar en mijn ook qua leeftijd zo divers samengestelde groep (5 t/m 12 jaar) van 40 kinderen. Bovendien hebben verscheidene kinderen -dit jaar, meer dan in andere jaren, te kampen met een leerachterstand (op een veel te late leeftijd voor het eerst naar school gegaan) of met leerproblemen.

Zoveel mogelijk rekening houdend met ontwikkelingsniveaus heb ik mijn 40 leerlingen in 3 groepen opgedeeld. Geef ik aan de eerste groep, de groep die zich momenteel de kunst van het lezen eigen begint te maken en die thuis begint te geraken in de wereld van getallen, uitleg / instructie, dan zorg ik ervoor dat beide andere groepen met een opdracht zelfstandig aan het werk kunnen gaan. Vervolgens schuif ik door naar de tweede en derde groep om daar nieuwe leerstof aan te bieden. Daarna keer ik terug naar de eerste groep en begint er een nieuwe 'rondedans'. Zo, 'wandeland' van de ene naar de andere groep, ben ik dan constant in de weer. En omdat er binnen de drie groepen ook aanzienlijke niveauverschillen bestaan, geef ik na schooltijd en soms zelfs op zaterdagmorgen extra uitleg aan kinderen die moeilijkheden ondervinden bij het zich eigen maken van de leerstof. Het gebeurt dan ook tal van keren dat ik om 7 uur

Lik lik tok bilong Paul

's morgens in mijn klaslokaal mijn mobieltje klaar leg met het idee om in de loop van de dag enige foto's te maken voor een nieuw Banlo-bulletin, om het vervolgens -druk als ik ben met lesgeven- totaal te vergeten en om het aan het einde van de dag onder het uitroepen van "Ach ja, dat is waar ook!" weer te zien liggen.

Moge deze lange inleiding dienen als verontschuldiging voor mijn lange stilzwijgen via het Banlo-bulletin. Wees er echter van overtuigd dat mijn gedachten regelmatig naar jullie, trouwe supporters van St. Paul's School in Banlo, uitgaan. Jullie mee-leven met hetgeen ik hier doe, dat geeft me een flinke dosis hoognodige extra energie en ik probeer middels het schrijven van brieven een meer persoonlijk contact met eenieder van jullie te onderhouden. Helaas zijn mijn schrijfsels dit jaar maandenlang onderweg. Het lijkt wel een moedwillige poging van Post PNG om mij ervan te overtuigen dat het schrijven van brieven volkomen uit de tijd is. Al vanaf begin oktober vorig jaar zijn in het postkantoor te Madang de benodigde postzegels niet meer te verkrijgen en ben ik noodgedwongen mijn postzegelverzameling maar gaan plunderen. Niet zo lang geleden heb ik over de problemen met de 'international mail' (met post uit Nederland is het niet veel beter gesteld: die komt niet of pas na een half jaar aan) een mail gestuurd naar de 'klantenservice' van Post PNG, maar die is onbeantwoord gebleven.

Over email gesproken: ik moest overgaan op een nieuw emailadres, omdat ik bij gebrek aan een 'password' mijn Gmail niet over kon zetten naar mijn nieuwe mobieltje. Mijn nieuwe emailadres: **paulvanwezel54@gmail.com**

Lik lik tok bilong Paul

Dit schooljaar ben ik met de groep die zich de kunst van het lezen eigen moet maken na o.a.:

u-u-u, under my umbrella

b-b-b, book in a bilum

l-l-l, lizard on a ladder

p-p-p, pot of pumpkin soup

toe aan de laatste te leren namen en klanken van letters:

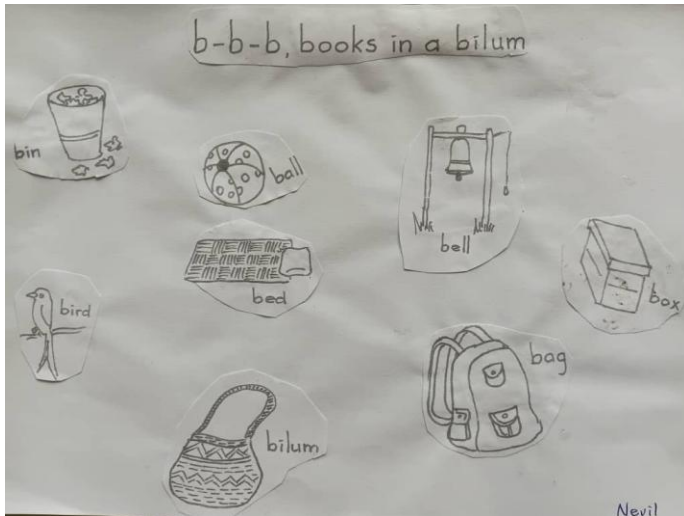
w-w-w, web on a wall

j-j-j, jumping jellyfish

z-z-z, zebras in the zoo

en:

q-q-q, be quick and quiet

Lik lik tok bilong Paul

Het leren van een nieuwe letter, klank gaat vergezeld van diverse creatieve activiteiten en het aanleren van een 'finger rhyme', een rijmpje, een versje waarbij bewegingen worden gemaakt. Een tweetal voorbeelden:

Blowing Balloons

This is the way we blow our balloons:

Blow, blow, blow.

(blow cheeks up after saying this line)

This is the way we pop our balloons:

Oh, oh no!

(push cheeks in with fingers to make a popping noise)

Wonderful Whales

A whale is not as small as us

(shake head and finger)

Most whales are bigger than a bus

(stretch arms out wide)

A whale is not a fish in the sea

(shake head and finger)

A whale breathes air like you and me

(take a deep breath)

A whale can't walk upon the ground

(shake head and fingers)

Lik lik tok bilong Paul

A whale must swim to get around

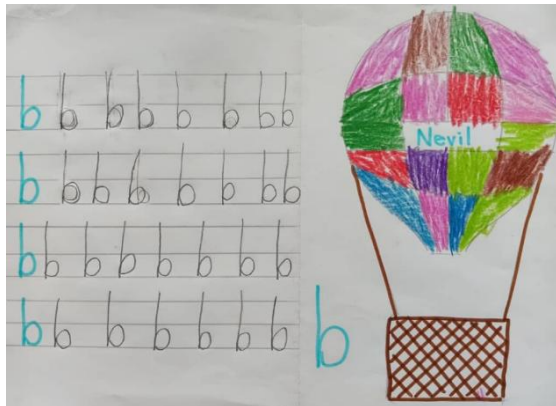
(pretend to swim)

A whale is a mammal like you and me

(nod and point to others and self)

But his home is in the deep blue sea.

(make waves with hands)

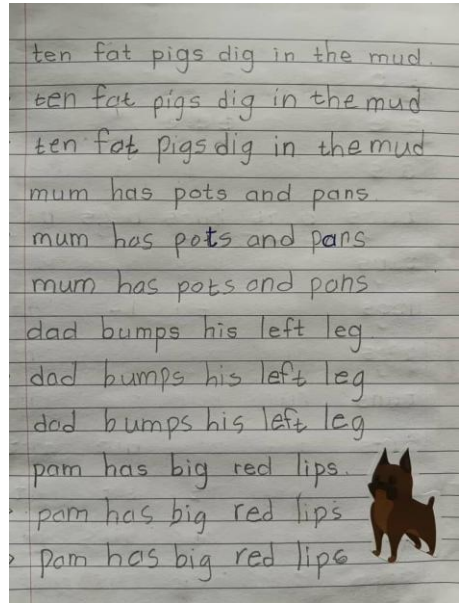
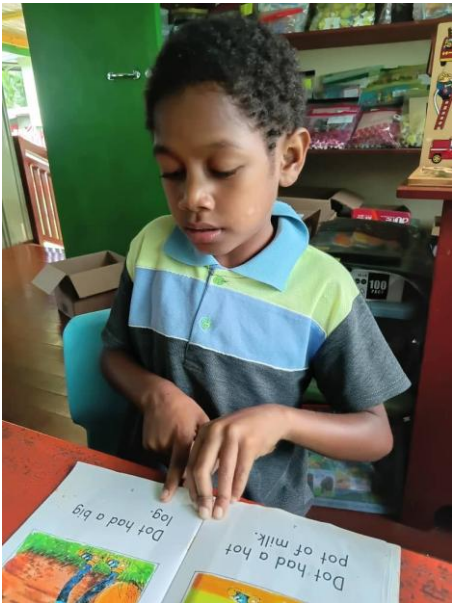
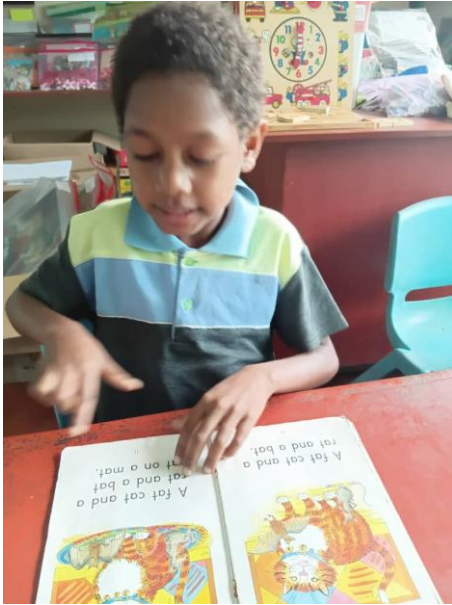
Lik lik tok bilong Paul

In deze eerste groep kan inmiddels iedereen al 3- en 4-letter woordjes lezen en schrijven. Ook kunnen ze allemaal m.b.v. de 'klikklak-boekjes' woorden vormen. Deze 'clickclack-booklets' werden in het Nederlandse onderwijs afgedankt en komen hier uitstekend van pas.

Twee leerlingen in deze groep zijn al zo ver gevorderd dat ze vlot hun eerste leesboekjes kunnen lezen met teksten als bijv. 'The bug had a mug of milk on top of the rug' en 'Dot and the dog had a lot of fun in the fog'.

Voor mij is dit de laatste keer dat ik met een groepje kinderen in het kader van leren lezen deze activiteiten aanbied. De kinderen met wie ik begin dit schooljaar dit leesavontuur ben begonnen, die blijven nog 3 à 4 jaar hier in Banlo onderwijs volgen. Als voor hen de tijd is aangebroken om hun onderwijs te vervolgen aan de aan de kust gelegen missieschool, dan begint het getal op mijn leeftijdsteller te verschuiven van 79 naar 80 en dan wordt het toch echt tijd om voor een laatste keer het krijtstof van mijn kleren te kloppen. Ga ik me dan overgeven aan het 'zalig nietsdoen'? Is dat dan het einde van St. Paul's School in Banlo? Nee hoor!! Maar hierover en over wat er in mijn tweede en derde groep leerlingen zoal aan de orde komt meer in de komende Banlo-bulletins.

Lik lik tok bilong Paul

Lik lik tok bilong Paul

De kinderen in mijn groep, zowel de jongsten als de ouderen, vinden het maar wat fijn dat ze regelmatig de gelegenheid krijgen om met het uit Nederland ontvangen speelgoed (denk bijv. aan Duplo) te spelen, om zich te vermaken met een gezelschapsspel, of om een moeilijke puzzel te leggen.

In Madang zijn tal van winkels, maar pas na lang zoeken vind je daar hooguit een plastic autootje of geweertje. Gezelschapsspellen en legpuzzels... die ben ik daar nog nooit tegengekomen. Ik ben dan ook dankbaar -en met mij de kinderen- voor al het in de loop der jaren ontvangen spel- en speelmateriaal.

Kinderen hebben een levendige fantasie en zijn uiterst creatief. 'Geen speelgoed in de winkels? Geen nood! Dan maken we het toch zelf!' lijken ze te denken. Op de foto rechts zie je een glunderende Josh (links) en Ikon (rechts) als ervaren 'truck drivers'. Josh is een oud-leerling en nu de beste in zijn Grade 3 groep van de missieschool aan de kust en Ikon volgt nu voor het tweede jaar onderwijs hier in Banlo.

Lik lik tok bilong Paul

Veel mensen in PNG kauwen betelnoten. Ze mengen die met 'lime' poeder oftewel calcium hydroxide (gemaakt van gebleekt en gebrand koraal of van schelpen) en het aldus ontstane roodkleurige mengsel heeft een stimulerend effect net als tabak en cafeïne. Er zijn echter ook neveneffecten: aantasting van het gebit en tandvlees en het ontstaan van mondkanker.

Die betelnoten groeien aan de top van ranke palmbomen die wel een hoogte van 30 meter kunnen bereiken. Ook op ons terrein hier in Banlo staan tal van dergelijke palmbomen. Hoe nu deze felbegeerde noten te 'oogsten'? Volwassenen zijn te zwaar om in deze ranke palmbomen te klimmen. Kinderen echter zijn stukken lichter, veel behendiger en zitten binnen de kortste keren hoog in de palmbomen. Ikon (jawel, die 'truck driver') klimt als een aapje verbazingwekkend snel en handig naar de top.

Naast mijn school hoef ik dan ook geen gymzaaltje te bouwen waar mijn leerlingen kunnen touwklimmen. Ze hebben al beweging genoeg!

Lik lik tok bilong Paul

PNG is een jong land. Niet alleen hebben we pas vorig jaar de 50-jarige onafhankelijkheid gevierd, het is ook een land waar de helft van de bevolking jonger is dan 25 jaar. Al die jongeren blikken net als Malinda (zie foto) welgemoed, opgewekt, met een stralende lach, creatief, fantasie- en verwachtingsvol de dag van vandaag en morgen, de toekomst tegemoet. Laten we ons niet blindstaren op wereldwijde en landelijke problemen die we in ons eentje niet op kunnen lossen, maar laten we er door wie we zijn en wat we doen voor zorgen dat we voor de jonge generatie, voor onze kleinkinderen een wereld

achterlaten die hen niet teleurstelt. Als eenieder dat doet, dan lossen ook de grote problemen zich op. Daarmee wens ik mezelf en ook jullie alle succes! En mede namens Mary doe ik eenieder onze tropische groeten toekomen. Of hebben jullie al genoeg bijzonder warme dagen achter de rug?

Paul & Mary
P.O. Box 473
Madang (Madang Prov.)
Papua New Guinea

Post naar PNG is lang onderweg, dus je doet er beter aan om zo af en toe een berichtje met een fotootje te WhatsApp'en of mailen.

E-mail: paulvanwezel54@gmail.com
Mobiël: +675 73411888 (voor WhatsAppers)

Lippus Tok

Door Jan Lippus

Zoals u aan het begin van dit BB heeft kunnen lezen spant meester Paul zich niet alleen in voor zijn schooltje, maar excuseert hij zich uitvoerig voor het lang uitblijven van nieuws.

Naar ons idee hoeft dat helemaal niet; hij schrijft talloze geïllustreerde brieven die zeer op prijs worden gesteld, ook al vallen ze maanden later op de deur mat. Bovendien whatsappt hij zijn vingers blauw!

Wat echter aan zijn aandacht ontsnapte, was de vermelding van het eindresultaat van de Vastenactie van de Verrijzenisgemeenschap in Maarssenbroek. Wij waren aanwezig tijdens de liturgieviering waarin het eindbedrag van de inspanningen van deze geloofsgemeenschap bekend werd gemaakt. Marja, de zus van Paul, die het onderwijsproject had voorgelegd aan het bestuur, kreeg een cheque van meer dan €3.000 overhandigd. Ziehier waar een kerkgemeenschap óók toe in staat kan zijn!

Paul kan daarmee zijn wens doen uitkomen om in de toekomst een creatief centrum te starten, naast zijn schoolwerk. Daar kunnen dan ook andere dan zijn schoolkinderen van profiteren. Daarbij gaat hij een zwaar accent leggen op de verantwoordelijkheid van ouders!

Wij gingen overigens naar huis in een auto volgeladen met dozen vol puzzels en speelgoed. En ook nog ongeknuffelde knuffels, gebreid door de senioren groep!

Zoals gewoonlijk sluit Paul zijn verhaal af met een toetje over zijn voorganger, pater Theo Tersteeg, IJsselsteiner van geboorte, waarvan hij de tekst uit een van zijn brieven citeert: *“Toch zie ik mijn basisschool meer als een sociaal ontwikkelingsproject dan als een pastoraal project, of misschien wel alle twee...”*

Paul citeert dit niet voor niets. Zo voelt hij dit ook en zo zien wij hem daar bezig!

Projectinformatie

Door Jan Lippus

Op het moment van dit schrijven liggen er weer twee pakketten klaar om naar Vianen gebracht te worden, 198 en 199. Dus het 200ste pakket komt eraan!

Sinds het uitbreken van het gewelddadige conflict tussen Iran en de VS zijn zowel de prijs van de koeriersdienst (van € 15 naar € 19) als ook die voor de verzending van 10kg-pakketten (van € 124 naar € 191) flink gestegen. Pakketten zelf afgeven bij een afleverpunt loont dus de moeite. Dat doen we in Vianen, waar dit afgiftepunt is gevestigd in een kleine, maar overvolle Winkel van Sinkel!

Daarnaast ontdekten we per toeval nog iets. Tijdens een telefonisch contact met een DHL-medewerker uit het wat hogere segment, werd me uitgelegd dat voor het bepalen van de prijs zowel het gewicht als het volume belangrijk zijn (bij het invullen van de verzendpapieren moet ik daarom ook altijd de maten van een pakket opgeven). Zo lang de volumes van twee aan elkaar gekoppelde pakketten binnen een bepaalde standaardmaat blijven, betaal je slechts voor 1 pakket, ongeacht het gewicht. U kunt zich voorstellen dat we erg blij zijn met dit bonusvoordeel (vergelijk dat eens met AH!).

Contact met de administratie

Wij herhalen hieronder het bankrekeningnummer, waar u geheel vrijblijvend gebruik van kunt maken:

NL78 RABO 3634 8631 61 t.n.v. Mevr. G.M. Lippus-van Hazebroek en Dhr. J.C. Lippus o.v.v. "Banlo Bush School".

Mocht u het Banlo Bulletin niet langer willen ontvangen, stuurt u dan even een email naar janlippus@gmail.com.

Pater Theo's toetje

In zijn vele brieven sprak Theo dikwijls over het belang van goed onderwijs en in zijn missionaire leven heeft hij heel wat schoolbanken getimmerd en heeft hij enige keren met hulp van het thuisfront dubbele klaslokalen weten te realiseren.

Ja, dat onderwijs is erg voornaam wil dit land nog eens echt onafhankelijk worden van buitenlandse technici, dokters. Dus meer onderwijs en ik ben ervan overtuigd dat de missie er goed aan doet om geld en personeel voor die scholen vrij te maken. Toch zie ik mijn basisschool meer als een sociaal ontwikkelingsproject dan een pastoraal project of misschien is het wel alle twee... (19 februari '85).

Ondertussen is de grote vakantie voorbij en zie ik weer elke morgen zo'n 300 kroeskopjes de statie opkomen. Tja, wil zo'n land ontwikkeld en onafhankelijk worden van buitenlandse mankracht en... kapitaal! dan moeten we toch met de school beginnen... education! Het potentieel is enorm en niemand hoeft hier arm te zijn, maar... het moet allemaal nog van de grond komen. Geduld! 50 jaar geleden hadden ze hier nog geen blanke gezien, afgesloten als zij waren tussen deze bergketens. (4 februari '92).

Ook schreef Theo dikwijls over het verschil tussen de kerk in PNG en in het geseculariseerde Nederland, over de levende liturgie in PNG waar hij samen met de mensen volop van genoot.

De school had de beurt voor de liturgie en de leerkrachten hadden er samen met de kinderen nogal wat werk van gemaakt. Vooral de offergang was feestelijk. Meisjes brachten al dansend groenten (en een vette kip!) naar voren. Tijdens de Mis lag die kip de hele tijd op apegapen of moeten we zeggen: kippegapen?? Soms kreeg ik er tranen van in m'n ogen, niet vanwege die kip of vanwege de emoties, maar wel vanwege de prei en de uien die op de rand van het altaar waren gedeponeerde. (25 maart '90).

Pater Theo's toetje

Theo met enkele leerkrachten voor een dubbel schoollokaal in aanbouw (1984)

